

KIR. KÖZJEGYZŐK KÖZLÖNYE

Folyóirat a perenkivüli főrvénykezés és a közjegyzői gyakorlat számára

Felelős szerkesztő:

FEKETE LÁSZLÓ DR.

budapesti kir. közjegyző.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, II., Margit-körút 5/a. Tel. Aut. 517—16.

A Magyarországi Királyi Közjegyzők Országos Egyletének postatakarékpénztári csekkzámlája: 41.951.

TARTALOM:

Janits Imre dr. kamarai elnök elnöki megnyitója. Elmondotta a budapesti kir. közjegyzői kamara 1930. évi március hó 30-án tartott közgyűlésén.

osgyáni Rónay Károly dr. v. kir. közjegyző. A magyar közjegyzőség megalkotása és fejlődése.

Az Országos Egylet közgyűlése.

Közlemények.

A kormányzó jubileuma.

A budapesti kamara közgyűlése.

Az Országos Egylet vándorgyűlése.

A Közjegyzőhelyettesek Egyesületének közgyűlése.

Ankétek az igazságügyminiszteriumban.

Az ügyvédek és a közjegyzők.

Életbiztosítási összeg után tárgyalási díjátalány nem jár.

A tárgyalás alá vont hagyaték és a tárgyalási díjátalány.

Ingatlan árverés, foganatosítási költség.

Irodalom.

Judicatura.

Elnöki megnyitó

elmondotta a budapesti kir. közjegyzői kamara 1930. évi március hó 30.-án tartott közgyűlésén

Janits Imre dr. kamarai elnök.

Tisztelt Közgyűlés!

Mindenekelőtt szabadjon nekem az egész ország és a főváros társadalma által fényes külsőségek között megünnepelt, számos külföldi államfő részéről táviratilag kifejezett szerencsekívánatok, valamint a világsajtó részéről is meglehetősen elismeréssel kísért kormányzó jubileumról néhány rövid kegyeletes szóval megemlékezni. Az országgyűlés mindkét háza osztatlan lelkesedéssel törvénytárunkba iktatni rendelte vitéz nagybányai Horthy Miklós Magyarország kormányzójává választása tizedik évfordulójának megörökösítését. A főméltóságú kormányzó úr mint az általa Szegeden megszervezett magyar nemzeti hadsereg fővezére, a haza védelme és az ország megmentése érdekében tett megbecsülhetetlen szolgálataival nemzeti létünknek és ősi alkotmányunknak fennmaradását biztosította számunkra; utóbb pedig mint megválasztott államfő bölcs országlásának tiz esztendeje alatt lángoló hazaszere-ttel és páratlan önfeláldozással a közrend zavartalan helyreállítá-

sának, a kulturális haladásnak, a gazdasági fejlődésnek és a pénzügyi stabilizálásnak ösvényére vezette letiport, trianoni öt részre szagatott szegény hazánkat.

Ezen viszontagságtelejes események tudatában minden igaz magyar ember sugárzó lélekkel tekint föl a kormányzó úr fenkölt személyére, katonai és államférfiúi dicső történelmi alakjára és áldja a Gondviselést, hogy erős akaratú, hatalmas vezérrel ajándékozta meg nemzetünket a legnagyobb szükségben és a legváltóságosabb időben. Választmányunk megbízásából Lipcsey Péter titkárunk tollából készült poétai szárnyalású hódoló feliratunkat Uray István kabinetirodai h. főnök urnak ugyancsak Lipcsey Péter társaságában adtam át azon tiszteletteljes kéréssel, hogy azt a kormányzó úr magas színe elé juttatni és őt a budapesti közjegyzői kamara törhetlen bizalmáról és hűséges ragaszkodásáról biztosítani szives legyen.

Tisztelt Közgyűlés! A lefolyt esztendő — sajnos nem hozta meg a várt eredményt, melyre a kodifikacionális munkálatok révén bizvást számíthattunk, mindazonáltal az időközben felmerült problémák aktuális fontosságuknál fogva nem kerültek le a napirendről és a törvényhozás döntése előtt állanak.

Jóslásokba nem bocsátkozom, de az eddigi tapasztalatok arra tanítanak, hogy ne ringassuk magunkat illúziókban, hanem maradjunk meg szilárdan az egyedül járható úton a tiszta realitás útján, mert mindenkit kielégítő abszolút jót alkotni emberileg lehetetlen s mert igazságainkat csak a lehetőségek felismerésével és mérlegelésével érhetjük el.

Kétségtelen tény, hogy mi gyengék vagyunk arra, hogy az ügyvédi és községi jegyzők hatalmas táborával sikeresen tudjunk szembeszállani és a budapesti ügyvédi kamara helyiségeiben febr. havában megtartott közös értekezlet alkalmával a békés megegyezésre irányuló törekvéseink az ügyvédi kar merev magatartásán hajótörést szenvedtek.

A kibontakozás tekintetében bizonytalan helyzetben vagyunk, de valószínűnek tartom, hogy az idő javunkra fog dolgozni amit annál inkább hiszek, mert az igazságügyminiszter úr jóakaratu támogatására számíthatunk és remélhetjük, hogy az ő acélos energiája, intézményünk iránt táplált rokonszenve legalább részben le fogja küzdeni azon nehézségeket, melyek őt intencióinak megvalósításában hátráltatják.

Tisztelt Közgyűlés! A múlt év június havában Szegeden megtartott vándorgyűlésnek a közérdeklődés homlokterében állott egyetlen tárgyát az a javaslat képezte, melyet Holitscher Szigfrid kartársunk nagy elméleti felkészültséggel és gyakorlati tudással terjesztett elő.

Holitscher Szigfrid előadó az okirati kényszer és az okirat szerkesztési jogositvány új szabályozása, valamint perenkivüli bírói teendőknek a közjegyzőkre való átruházása ügyében készült igazságügyminiszteri javaslatokkal a szegedi vándorgyűlésen tüzetesen foglalkozott, azoknak rendelkezéseit minden oldalról megvilágította és az előterjesztett érvelés alapján elkészült memorandumot elfogadásra ajánlotta, mire a vándorgyűlés azt általános helyesléssel magáévá tette és határozattá emelte.

Az igazságügyminiszter úr néhány nappal később a szegedi memorandum tárgyalása céljából ankettet hívott össze, mely alkalmal Ö nagyméltósága az ott elhangzott és szerinte értékeseknek jelzett felszólalásokat tudomásul vette, illetve kijelentette, hogy azokat végleges állásfoglalása során kellő figyelemben fogja részéssíteni.

Köztudomásu, hogy egyes jogügyleteknek kötelező írásba foglalásáról és az azzal kapcsolatos rendelkezésekről szóló törvényjavaslatnak 10. és 16. §§-ai az igazságügyi bizottságban éles támadásokban részesültek, minek következtében a részletes tárgyalás bizonytalan időre elhalasztatott.

Az igazságügyminiszter úr szóbeli felhívására az említett §§ ok ellen intézett támadások ellensúlyozása céljából kamaránk írásban terjesztette be a maga észrevételeit, sőt Holitscher Szigfrid a Jogtudományi Közlöny 15. és 16. számaiban világos okfejtéssel mutatta ki az igazságügyi bizottságban felhozott érvek tart-hatatlanságát és az elhangzott támadásoknak igaztalan voltát. Annak illusztrálására, hogy az ügyvédi kar állandóan milyen érthetetlen animozitást tanusít intézményünkkel szemben csattanó példa az a vehemens felszólalás, mely a napi lapok közlése szerint az ügyvédi kamara ezidei évi rendes közgyűlésén elhangzott. A közgyűlés egyik tagja az ügyvédség nehéz helyzetének vázolása közben Shakespeare kalmárjára emlékeztető hangnemben következőleg nyilatkozott: „Kilenc éve csupa olyan javaslat került eléünk, mely az ügyvédség testéből kihal egy-egy darabot, hogy a mi vértünkkel táplálja a közjegyzőket. Minden egyes törvényjavaslat kiragad

egy-egy falatot a szánkból, hogy oda tegye a közjegyzők egyébként is dúsan terített asztalára.“

Tisztelt Közgyűlés! Mi az ügyvédi kart sohasem bántottuk, mindig lojálisak és igazságosak voltunk, elismeréssel adóztunk azon jeles jogászai kvalitásoknak, melyeket az ügyvédség elitje képvisel. Mi alapos okaink dacára viharos kenyérharcot sohasem provokáltunk és a tisztesség határai között minden törekvésünk csupán a magunk jogos és vitális érdekeinek megóvására és biztosítására irányult. Ennélfogva az ügyvédi kamara közgyűlésén elhangzott ténybeli ferdítésekre feleletünk csak az lehet, hogy azokkal érdemlegesen nem foglalkozunk és az azokban használt durva tónust ab ovo határozottan visszautasítjuk.

Mulasztást követnék el, ha őszinte elismeréssel nem emlékezném meg dr. Körössy Bertalan kartársunknak „Adatok a jegyzői munkálatokhoz“ című nagy szorgalommal és szaktudással készült és nyomtatásban megjelent értékes művéről, melyben a községi jegyzők magánjogi természetű magánmunkálatainak korlátozásával és a zugírászat szigorú üldözésével és kirekesztésével foglalkozik és hivatalos adatok felhasználásával ennek a visszás állapotnak megrázkódtatások elkerülésével és a fokozatos fejlődés szemmel tartásával való orvoslást hozza javaslatba. Egyuttal őszinte elismerésemet fejezem ki Közlönyünk érdemes szerkesztője dr. Fekete László kartársunk iránt is, aki ezen tartalmas időszak szaklapnak összeállításával nehéz munkát végez és az abban közölt közérdekű közlemények révén karunknak értékes szolgálatot tesz. Most pedig rátérek egy olyan témának taglalására, melyre nemcsak általános vonatkozásainál fogva, hanem karunk jó hírve szempontjából is a tisztelt Közgyűlés szíves figyelmét felhívni bátorodom. Tisztelt Közgyűlés! Az én elgondolásom szerint a közjegyzői hivatás kifogástalan betöltésének kritériumát a jog, az erkölcs és a munka képezi, ezen hármas követelménynek betartásában, mint vezérlő motívumokban én az igazságnak megtestesülését látom.

A jog, az erkölcs és a munka gyökeret vert a népek lelkében az őskori pogányvilágtól kezdve a történelem minden időszakában. A rómaiaknál a magánjogi törvénykezésben a személyi és dologi jog, vagyis a jus in personam és a jus in rem voltak alkalmazásban.

De az emberi jogok kizárólagos érvényét különösen Cicero

idejében elég gyakran háttérbe szorította a jus divinum, mely a mistikus babonás hitből fejlődött ki. Hogy a rómaiak a jus divinumot magasabb rendű jognak tekintették, azt abból is lehet következtetni, hogy az egyetértés Istennőjének „Concordiának“ márványoszlopot emeltek oly célból, hogy az oszlopból kiáradó titkos erők segítségével az emberi lélekben békességet és megnyugvást teremtsenek és a vallásosság tiszteletben tartására és az Istenek jutalmazó és büntető hatalmára emlékeztessenek.

És ha a római jogban a jus divinum bizonyos felsőbbrendű és útmutató szerepet töltött be, mai jogunk az emberi életben az erkölcsöt nem nélkülözheti, mert az erkölcs ereje a jogot is erősíti és mert az erkölcs gyengesége a jogot is gyengíti.

A törvényhozás, a bíraskodás, a közigazgatás csak úgy felelhet meg magasabb hivatásának, ha a közhatalom kezelésében az erkölcsi erő a jogi erővel harmonikus egységben olvad össze.

És ami az államhatalmi tényezők funkcionálásánál irányadó kell, hogy legyen, az a perenkívüli jogszolgáltatásnak és így a mi hivatásos ténykedésünknek is elengedhetetlen követelményét képezi.

Méltóztatnak emlékezni, hogy néhány év előtti székfoglalómban kijelentettem, miként karunk dekorumának megóvásán féltő gonddal örködni fogok és azt elhomályosítani nem engedem. Sajnos a közelmúltban szerzett tapasztalatok arra készítetnek, hogy a közjegyzői állás tekintélyének fenntartása érdekében akkori kijelentésemet itt újból nyomatékosan szóvá tegyem. Nézetem szerint a közjegyzői kinevezés nem ad szabadalomlevelet arra, hogy egymásnak éveken át becsületesen megalapozott munkakörét megbolygassuk, mások élni akarását ugynevezett terület kisajátítási akcióval veszélyeztessük és a szertelen és mohó ügyfélszerzés céljából a díjszabályzat megszegésével járó versenyzésekkel, hangzatos körlevelekkel, a közjegyzői irodának magánlakásba való áthelyezésével és kilincseléssel törtessünk, mert az ilyen eljárás nem méltó ahhoz a karhoz, mely fényes nevü elődökre tekinthet vissza, kik nagy erkölcsi tőkét hagytak reánk és kiknek integer magatartása kamaránknak erkölcsi nivóját magasra emelte.

Tisztelt Közgyűlés! A régiekhez fűződő nemes tradíciók arra intenek, hogy a kollegiális viszony etikai elve hassa át lelkünket, ne vegyünk el egymástól semmit, elégedjünk meg azzal amit a tudás, szorgalom és közbizalom biztosít számunkra és tartózkodjunk mindattól ami a lojális együttműködést megzavarni és

soraink között egyenetlenséget és akút atmoszférát teremteni alkalmas.

A kamara választmánya a tudomására hozott egészségtelen jelenségekkel tüzetesen foglalkozott és elhatározta, hogy ennek az üzleti csendéletnek likvidálására a rendelkezésre álló törvényes eszközöket fogja felhasználni. Tisztelt Közgyűlés! A joghoz és erkölshöz harmadiknak társul a munka. A munka diszíti a férfit és aki azt jól és lelkiismeretesen végezte, annak az megnyugvást és igaz lelki örömet szerez. Egy kiváló francia író könyvében olvastam, hogy nem azok az országok, a leggazdagabbak, ahol a természet a legpazarabb, hanem azok, ahol a tisztességes munka a leghatályosabb.

Tisztelt Közgyűlés! Azzal a forró kivánsággal fejezem be szavaimat, a Mindenható Isten ne hagyja el sokat szenvedett magyar nemzetünket, adjon neki hitet, kitartást, mert a költő szerint „nincs veszve bármi sors alatt, ki el nem csüggedett“.

Amidőn kollegiális bizalommal üdvözöllek Benneteket, a mai napra szabályszerűen egybehívott évi rendes közgyűlésünket tisztelettel megnyitom.

A magyar közjegyzőség megalkotása és fejlődése.

Irta: *osgyáni Rónay Károly dr.* v. kir. közjegyző.

(Folytatás.)

XII.

Az örökösödési eljárás továbbfejlődése és az okirati kényszer.

Az 1894. évi XVI. t. c. az örökösödési eljárásban rendet teremtett ugyan nálunk, de rossz mintát választott, az osztrák örökösödési eljárást utánozván. Eltekintve attól,

hogy „a hagyaték birói átadása“ teljesen idegen a magyar jogtól ép úgy, mint a hivatalos eljárásnak és gyámkodás túltengése. A kamarák és az egylet az igazságügy-miniszterhez tett felterjesztéseikben nem szüntek meg rámutatni a törvény fonákságaira, különösen azon rendkívüli energia pazarlásra, mely abból állt elő, hogy a legmagasabb jogi képesítéssel bíró királyi közjegyző munkáját az ugyanazon képesítésű bíró is kénytelen lelkiismeretesen felülvizsgálni és a hagyatékátadó végzést megszerkeszteni, ami nem is szorosan vett bírói funkció.

Az igazságügyi kormány belátta, hogy már csak a bíróságok tehermentesítése érdekében is kell tenni valamit.

Székely Ferenc igazságügyminiszter a második közjegyzői kongresszusnak előtte tisztelgő tagjainak ki is jelentette, hogy Charmant Oszkár dr. munkásságát a közjegyzőség érdekében igénybe fogja venni. Ezen ígéretet hamarosan be is váltotta, mert felkérte őt, hogy örökösödési eljárásunk reformjára vonatkozólag dolgozzon ki törvénytervezetet.

Charmant a megbízást vállalta is, de nagy elfoglaltságára való tekintettel felkérte Holitscher Szigfrid dr-t, hogy e munkánál segítségére legyen. Ketten aztán hozzáláttak a munkához és hamarosan kidolgoztak egy törvényjavaslati tervezetet „az örökösödési eljárásról szóló 1894. XVI. t.-c. módosítása tárgyában“, alapos indokolással együtt. Az indokolás kifejti, hogy egészen új törvényalkotása helyett célszerűbb a régi törvényt novella útján a kívánalmakhoz képest átalakítani. Gyökeresen új törvénynek hozása egyelőre mellőzendő már azért is, mert magánjogunknak s annak keretében az örökség megszerzése rendszerének küszöbön álló kodifikációja az örökösödési eljárás megfelelő újáalkotását is szükségkép maga után vonhatná.

A tervezet mindössze 47 §-ból áll. Lényeges újításai kivonatossan a következők:

Az 1. §. szerint hivatalból indul meg az örökösödési eljárás akkor is, ha a hagyatékhoz ingatlan vagyon, vagy jelzálogos követelés tartozik.

3. §. A haláleset felvétele elmarad, ha az örökhagyó abban a községben halt el, ahol utolsó rendes lakhelye volt és utána vagyon nem maradt.

4. §. A haláleseti jegyzőkönyvet a felvevő közeg közvetlenül az illetékes királyi közjegyzőhöz terjeszti be.

8. §. A végrendeleteket a királyi közjegyző hirdeti ki.

14. §. Ha örökhagyó szóbeli végrendeletet hagyott hátra, a királyi közjegyző a szóbeli végrendelet tanúit haladéktalanul kitűzendő rövid határnapon eskü nélkül kihallgatja és a felvett jegyzőkönyvet kihirdeti.

(Nagyon helyes intézkedés. A régi törvény értelmében előfordulhattak esetek, hogy a tanúk kihallgatása csak évek múlva történt.)

26. §. „Ha hivatalból meginduló örökösödési eljárás esete fenn nem forog és az eljárást az összes érdekelttek egyértelműen csupán a hagyatékhoz tartozó egyes vagyontárgyakra, vagy annak megállapítására kívánják szorítani, hogy az örökösödési jog kit, vagy kiket és minő arányban illet, az örökösödési eljárásnak a többi vagy egyáltalán a hagyatéki vagyontárgyakra kiterjesztése mellőzendő.“

28. §. Ha csak egy örökös van, vagy több örökös közt egyezség jött létre a kir. közjegyző kiadja a szó szerint a hagyatéki tárgyalásról felvett jegyzőkönyvbe veendő örökösödési bizonyítványt, amelyben az egyezségnek megfelelően tanúsítja, hogy az örökhagyó után az örökösödés kiket és minő arányban illet. Az örökösödési bizonyítványban a telekkönyvvezett ingatlanoknak telekkönyvi megjelölésével megállapítandó, hogy azok

tulajdonjoga, valamint az örökhagyó javára bejegyzett egyéb nyilvántartási jogok kiknek javára, s minő hányadokban kebelezendők be. Tanúsítandó, hogy az olyan hagyatéki értékek, melyek hatósági őrizet alatt vannak, vagy amelyekhez való jognak érvényesítésére az örökösödési átszállás igazolása szükséges, melyik örököst és milyen arányban illetnek meg. Az örökösödési bizonyítvány kiadásának időpontjára az 1894:XVI. t.-c. 74. §-a, az érdekelteknek való kézbesítésére és a hatóságokhoz való áttételére pedig ugyanazon t.-c. 67. és 75. §§-ai megfelelően alkalmazandók.

33. §. Ha a hagyatéki ingatlanra az árverés akként kéretik, hogy a bejegyzett terhek az ingatlanon az árverés után is fennmaradjanak, az árverést a kir. közjegyző fogatosítja s annak befejezése és jogerőre emelkedése után a tulajdonjognak örökhagyó nevére közvetlenül az árverési vevő javára leendő bekebelezése végett (telekkönyvi rendtartás 73. §.) az árverési jegyzőkönyvnek és az örökösödési bizonyítványnak áttétele mellett a telekkönyvi hatóságot megkeresi.

40. §. A kir. közjegyző által kiadott örökösödési, hagyományi, vagy külön bizonyítvány ellen előterjesztésnek van helye, mely a bizonyítvány kézbesítésétől számított 8 nap alatt a kir. közjegyzőhöz adandó be, vagy jegyzőkönyvbe vétel végett szóval terjesztendő elő nála. Az előterjesztést a kir. közjegyző az iratok és jelentés kíséretében a hagyatéki bírósághoz haladéktalanul bemutatja, amely afölött határoz. A bírósági végzés ellen felfolyamodásnak van helye.

Az előterjesztésnek további eljárásra halasztó hatálya van

Ha e tervezett törvénnyé válik: egy csapásra bekövetkezett volna az örökösödési eljárásnak a régi magyar

jogfelfogáshoz való átidomítása annak egyszerűsítése és a királyi közjegyzők kezében való összpontosítása, tehát a bíróságok tehermentesítése is.

Ez ugyan akkor nem következett be, de tagadhatatlanul nagy érdeme Székely Ferenc igazságügyminiszternek, hogy sürgősen törvényjavaslatot nyújtván be a képviselőházhoz „egyes igazságügyi szervezeti és eljárási szabályok módosításáról“ ennek keretében illesztette a 29. és 30. §§-okat, melyek, mint az 1912: VII. t.-c. ugyanazon szakaszai ma is érvényben vannak. A 29. §. elrendeli, hogy királyi közjegyző az osztályt akképen vegye jegyzőkönyvbe, hogy a hagyatékátadó végzésnek az 1894: XVI. t. c. 7. fejezetében megszabott kellékeit tartalmazza, — továbbá, hogy e jegyzőkönyvből az osztályt tartalmazó szószerinti kivonatot készítsen annyi példányban, ahányban az átadó végzés az érdekelteknek és hatóságoknak kézbesíteni kell. A 30. §. pedig rendeli, hogy a bíró a bemutatott tárgyalási jegyzőkönyvet és kivonatokat megvizsgálja s ha azokat megfelelőknek találja, az átadó végzést oly alakban hozza meg, hogy azokra oly tartalmú záradékot vezet, amely szerint a kir. járásbíróság a hagyatékot az osztály értelmében átadja.

E szakaszokra vonatkozólag a törvényjavaslat indokolása úgy szól, „hogy ezen intézkedések a bírósági irodákra nagy munka megtakarítást jelentene. Gyökeresebb megtakarítást eredményezne a bíróságokra az, hogy ha a közmegegyezéssel létesült osztály alapján a hagyaték átadását a bírói hatáskörből kivonva teljesen a közjegyzőre bizná a törvény; ilyen értelmű törvénytervezetet dolgoztam is ki és az most megfontolásom tárgya; de mivel ez a reform az örökösödési eljárás mélyreható változtatással járna, amelyet hosszabb előkészítés nélkül ebből az alkalomból megtenni nem lehet: ezúttal a sürgős

törvényerőre emelést kívánó ebben a javaslatban csak az ismertetett, inkább kezelési természetű egyszerűsítést javasolhatom. Minthogy a bírónak a közjegyző munkáját is gondosan át kell vizsgálnia, a javasolt egyszerűsítés a munka alaposságát nem veszélyezteti.“

Ez azonban a valóságban sokkal többet jelentett, mint kezelési természetű egyszerűsítést, hanem átmenetet képezett az előbb vázolt Charmant-Holitscher féle törvénytervezet 26. §-ában körülírt s a kir. közjegyző által készítendő örökösödési bizonyítványhoz.

Ez az osztály-kivonati rendszer a gyakorlatban teljesen bevált, amit a bíróságok készségesen elismertek.

Ugyancsak az előbb vázolt Charmant-Holitscher-féle törvénytervezet alapul vételével dolgoztatott ki 1926 évben Pesthy Pál igazságügyminiszter egy törvénytervezetet, melyet a közjegyzői kamarákkal és az egylettel is közölt. Csodálatos módon e tervezet éppen közjegyzői körökben igen nagy ellenzésre talált azon okból, hogy a kir. közjegyzőkre hárítja át a bírói hagyatéki irodák teendőit, tehát a kir. közjegyzőkre nézve lényeges munkatöbbletet, tehát költséget is jelent. Az ellenkezés éppen nem volt ildomos, mert a kétségtelenül lényeges munkatöbblettel messze fölér a kir. közjegyzők hatáskörének nagymérvű kibővítése és így tekintélyének emelése. De a mérsékelten megállapított díjtételek a munkatöbbletért ennek súlyának elviselését is tűrhetővé tette, amint azt később a gyakorlat beigazolta.

A törvényjavaslatot — a későbbi 1927: IV. t.-c — az igazságügyminiszter 1927. február 1.-én terjesztette a képviselőház elé. Az általános indokolásból érdemes a következőket kiemelni:

„A magánjogi törvény-könyv megalkotása előtt időelőtti volna az általánosságban különben is sikerültnek mondható 1894: XVI. t.-c. gyökeresebb átdolgozása,

mert az örökösödési eljárás az anyagi öröklési joggal szorosan összefügg. A javaslat a bíróság tehermentesítése végett;

1. korlátozni kívánja a halálesszfevételek számát,
2. tehermentesíteni a bíróságot, az örökösödési eljárás során felmerülő tennivalók egyrésze alól.

Magyarországon a 7 éven alól elhaltak száma 35%, s azok után ritkán marad vagyon.

A közjegyzők állandóan sürgetik ugyan, hogy az egész hagyatéki eljárás elejétől-végig a kir. közjegyzők ügykörébe utaltassék, ez ellen a javaslat ellen azonban több oldalról aggodalom merült fel. A bíróságot tehát pusztán a közvetítő tevékenységtől kívánja mentesíteni.

Az általános vita már február 9.-én megindult. Kálmán Jenő képviselő abbeli aggályának adott kifejezést, hogy megdrágítja a hagyatéki eljárást. Egyébként a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a közjegyzői karról.

Pesthy Pál igazságügyminiszter felszólalásában az előző szónok aggályait kívánta eloszlatni s kijelenté, hogy „ez a javaslat nehéz idők szüleménye és bizva a közjegyzői kar hazafiasságában — s azt hiszem méltán bizhatom is ebben a hazafiaságban — meg vagyok róla győződve, hogy azt a többletmunkát, melyet reá nézve a javaslat jelent, ebből a hazafias szempontból indulva, szívesen elvégzi“. De folytatólag arra is utal, hogy a törvényjavaslat által a hagyatéki eljárás a közjegyzői irodákban összpontosul, ezzel pedig a közjegyzői iroda forgalmat nyer, amely számára meghozza a maga gyümölcsét.

Ezután a javaslat általánosságban elfogadtatott.

A részletes vitánál megint történtek felszólalások a hagyatéki eljárás megdrágítása ellen, de a kérdéses két szakasz az igazságügyminiszter megnyugtató felszólalása

után néhány lényegtelen stilaris módosítással, de lényegében változatlanul elfogadtatott.

Ezen novella a gyakorlatban is üdvösnek bizonyult egyrészt, mert az eljárás befejezését lényegesen egyszerűsítette és megrövidítette, ami az érdekeltek nem csekély javára szolgál, de a közjegyző tekintélyét is emelte és közelebb hozta a nagyközönséghez.

Kár, hogy e törvény nem tette magáévá a Charmant-Holitscher-féle tervezet 26. §-át a maga egészében. Így fennmaradt azon energia pazarlás, hogy a szakértő közjegyző munkájának felülvizsgálatára és örökségi bizonyítvány erejére emelésére a bírót kötelezze. Ez az az ügyfelekre nézve idővesztéséget a bíróságokra nézve pedig még mindig lényeges megterhelést jelent.

A törvény általános indokolásában a miniszter ezen fél munkát azzal indokolja, hogy „ez ellen a javaslat ellen több oldalról aggodalom merült fel.“

Mi lehetett az az alapos aggodalom? A szakértelem hiánya a közjegyzői karban semmi esetre sem. Attól sem kellett félni, hogy a közjegyző nem elég gyorsan fejezi be dolgát, amire hathatós ellenőrzéssel és szigorú pénzbírságokkal, esetleg fegyelmi eljárással amúgy is könnyen szorítható. Az aggodalom legvalószínűbb oka és forrása, hogy egynémely törvényszéki, illetőleg táblai elnök véleményezése szerint szükség forog fenn a díjfelszámítások szigorú ellenőrzésére és azok birói megállapítására. Ez az aggodalom sem helytálló, mert szigorú fegyelmi intézkedésekkel ilyen visszaéléseket csirájában el lehet fojtani.

Az örökösödési eljárás további reformjának ügyében minden valószínűség szerint igen hosszú szünet fog beállni.

Az említett reformmal egyidejűleg Pesthy Pál dr.

igazságügyminiszter, egy másik, a közjegyzői intézményre nézve még fontosabb, a közönség érdekeit még lényegesebben érintő törvénytervezettel is lépett elő 1925-ében, melynek eredetileg a címe ez volt: „Az okirati kényszer-ről,” s melyet az összes közjegyzői kamarákkal és az egylettel is véleményezés végett közölt. Célja a jogbiztonság megerősítése, a zugírászat háttérbe szorítása s így közvetve a perek számának csökkentése. A törvényjavaslat-tervezet meghatározza, hogy bizonyos — nem kereskedelmi ügyletekre vonatkozó — szerződések és egyéb jognyilatkozatok csak írásba foglalása esetén érvényesek, tehát annak hiányában semmisek. Rendszerint érvényessé válik azonban a nem megfelelő alakban kötött szerződés is a teljesítés által.

A tervezet felsorolja azon eseteket, amelyekre az okirati kényszer kiterjed.

A közjegyzői kart legközelebről érdekli a tervezet 10. §-a, amely meghatározza, hogy mely szerződésekhez és jognyilatkozatokhoz szükséges közokirat. Azok a következők:

I. Házastársak és jegyeseknek egymásközötti jogügyletei közül, még pedig akkor is, ha a jogügylet kereskedelmi ügylet:

1. a házassági szerződéshez, amellyel a házastársak, vagy a jegyesek házassági vagyoni viszonyait a házasság fennállása idejére vagy megszűnése esetére rendezik, ideértve különösen a hozomány és a hitbér, vagy viszonthitbér rendelését, a közszerzemény rendezését vagy általános vagyonközösség kikötését, továbbá az özvegyi jog rendezését;

2. ingatlan átruházásához; ingatlanra vonatkozó dologi jog megállapításához, átruházásához, terheléséhez és megszüntetéséhez;

3. ajándékozási ígérethez, akár ingó, akár ingatlan az ajándék tárgya;

4. kölcsön, — vétel, — csere, — életjáradéki, valamint ingatlanra három évnél hosszabb időre kötött bérleti és haszonbérleti szerződéshez, engedményhez, tartozás elismeréshez és követelés elengedéséhez;

5. a házastárs részére kiállított általános vagy olyan különös meghatalmazáshoz, amely váltóbeli kötelezettség vállalására irányul.

Az a szabály, amely szerint a meg nem felelő alakban kötött szerződés teljesítéssel érvényessé válik a házastársak és jegyesek között kötött szerződésekre nem terjed ki, kivéve az ingókra vonatkozó vételt, cserét és ajándékozási ígéretet.

II. Egyéb jogügyletek közül:

1. meglevő egész vagyon átruházásához vagy haszonélvezettel terheléséhez;

2. örökség elidegenítéséhez;

3. az örökhagyóval kötött olyan szerződéshez amellyel az öröklésre hivatott személy lemond az örökhagyó utáni öröklés jogáról; továbbá örökhagyóval kötött oly szerződéshez, amellyel a felek az ily lemondó szerződés hatályát megszüntetik;

4. oly ajándékozási ígérethez, amellyel az ajándékozó ingatlan szolgáltatására kötelezi magát;

5. oly szerződéshez, amellyel valaki felülépitményi jognak vagy valamely telek mindenkori tulajdonosa javára szóló telki tehernek megállapítására vállal kötelezettséget;

6. Örökbefogadási szerződéshez, valamint annak módosításához és felbontásához“.

A közjegyzői kamarák és az egylet ezen törvényjavaslat-tervezetet a jogbiztonság szempontjából kielégí-

tőnek nem tartották és főképp a közokirati kényszernek az ingatlanok elidegenítésére vonatkozó és a közeli vérrokonok közt létrejött szerződésekre kívánták kiterjesztetni.

Ügyvédi körökben az ügyvéd-közjegyzőség megvalósításának eszméje folyton lappangott, mert csak így remélték a folyton szaporodó ügyvédi kar anyagi helyzetét megjavítani. Az ügyvédi kamarák és egyletek folyton résen álltak s minden alkalommal igyekeztek hatáskörüket minél inkább kibővíteni. A kérdéses törvényjavaslat-tervezet köztudomásra hozását jó alkalomnak tartották hatáskörüik tágításának megkísérlésére. Sikerült is az igazságügyi kormányznál a vázolt tervezeten oly módosításokat kieszközölniök, amelyek a közjegyzőség hátrányára nagymértékben kedvezett nekik.

Az 1927. február 1.-én az örökösödési eljárási novellával együtt azon napon Pesthy Pál dr. igazságügyminiszter be is terjesztette törvényjavaslatát az okirati kényszerről, mely az eredeti tervezetet lényegesen módosította. 10. §. gyanánt a következőket iktatta be: „Kir. közjegyző, vagy bejegyzett ügyvéd által készített és kir. közjegyzőtől hitelesített magánokirat vagy pedig közokirat szükséges a következő jogügyletekhez:

1. örökség elidegenítéséhez ;
2. az örökhagyóval kötött olyan szerződéshez, amellyel az öröklésre hivatott személy lemond az örökhagyó utáni öröklés jogáról ; továbbá az örökhagyóval kötött oly szerződéshez, amellyel a felek az ily lemondó szerződés hatályát megszüntetik ;
3. öröklésre hivatott leszármazóknak örökségi várományukra vonatkozóan az örökhagyó életében egymással kötött szerződéséhez ;
4. örökösödési osztályegységhez ;

5. öröklési szerződéshez és halálesetre szóló ajándékozási szerződéshez ;

6. az örökbefogadó szerződéshez, valamint az azt módosító vagy felbontó szerződéshez.

A hitelesítendő magánokiratot készítő kir. közjegyző, vagy ügyvéd köteles az okiratot a felek előtt felolvasni és megmagyarázni, a feleket a hiányokra és az esetleges következményekre figyelmeztetni, továbbá, hogy mindez megtörtént, az okiraton feljegyezni annak tanúsításával együtt, hogy az okiratot ő készítette“.

Eszerint tehát a tervezett 10. §. II. 2., 3. és 6., pontjai áthelyeztettek a javaslat 10. §-ába, tehát ezen esetekben az ügyvéd konkurrálna a közjegyzővel, — az 1. és 5. pedig egyszerűen kihagyatott a javaslatból. Ez pedig a községi jegyzők érdekeire való tekintettel történt. Viszont a tervezet 10. §-a a javaslatban, mint 11. §. szerepel, de a következő lényeges változtatással :

„Közokirat szükséges a következő szerződésekhez és egyoldalú jognyilatkozatokhoz ;

I. Házastársaknak és jegyeseknek egymás közötti jogügyletei közül :

1. a házassági szerződéshez, amely a házastársak, mint ilyenek közötti vagyoni viszonyokat a házasság fennállásának idejére vagy megszűnésének esetére szabályozza, — ideértve a hozomány és a hitbér vagy a viszonthitbér rendelkezését, a közszerzemény rendezését vagy általános vagyonközösség kikötését, továbbá a gyermek-tartás, a nőtartás és az özvegyi jog rendezését is — tekintet nélkül arra, hogy a szerződést a házasság megkötése előtt vagy az után kötik-e ;

2. az adásvételi, csere és kölcsön szerződéshez, ingatlanok három évnél hosszabb bérletéhez és haszonbérletéhez, tartozáselismeréshez, engedményhez, valamint

a szokásos alkalmi ajándékozásokat kivéve, mindennemű egyéb élők közti jogügylethez, amelyre a törvény írásbeli alakot szab, még pedig akkor is, ha az ügylet kereskedelmi ügylet ;

3. a házastárs és a jegyes részére kiállított általános meghatalmazáshoz, továbbá az olyan különös meghatalmazáshoz, amely váltóbeli kötelezettség vállalására, kölcsönvételére, tartozás elismerésére vagy olyan jogügyletnek harmadik személlyel létesítésére irányul, amely írásbeli alakhoz van kötve.

II. Egyébb ügyletek közül:

1. Az örökség elidegenítéséhez ;

2. Az örökhagyóval kötött olyan szerződéshez, amellyel az öröklésre hivatott személy lemond az örökhagyó utáni öröklés jogáról ; továbbá az örökhagyóval kötött oly szerződéshez, amellyel a felek az ily lemondó szerződés hatályát megszüntetik ;

3. Öröklésre hivatott leszármazóknak örökségi várományukra vonatkozóan az örökhagyó életében egymással kötött szerződéséhez.

4. Örökösödési osztály-egyezség ;

5. Közös végrendelethez, öröklési szerződéshez és halálesetre szóló ajándékozási szerződéshez ;

6. Az örökbefogadó szerződéshez, valamint az azt módosító, vagy felbontó szerződéseknek“.

E javaslat óriási hátrányt jelent a kir. közjegyzőkre nézve az előbb idézett tervezettel szemben, mert a javaslat 10. §-a a jogügyletek írásbafoglalására nézve az ügyvédekkel velük egy sorba állította. A laikus közönség ezt úgy foghatja föl, hogy közhitelesség tekintetében kir. közjegyző és ügyvéd közt nincs különbség.

(Folytatása következik.)

Az Országos Egylet közgyűlése.

A Magyarországi Kir. Közjegyzők Országos Egylete évi rendes közgyűlését ez év március hó 30. napján tartotta meg a tagok nagyszámú részvétele mellett. A közgyűlést dr. *Lázár Ferenc* elnök nyitotta meg, akinek felhívására a közgyűlés tagjai mindenek előtt a Magyar Hiszekegyet mondták el. Az elnöki megnyitó vázlatosan foglalkozott az aktuális közjegyzői kérdésekkel s így első sorban azokkal a támadásokkal, amelyeket az ügyvédi kar intézett a törvénykezés egyszerűsítése tárgyában benyújtott törvényjavaslattal kapcsolatosan a közjegyzői kar ellen. Hangsúlyozta különösen e támadásokat, mert azok nemcsak felelőtlen felszólalások keretében történtek, de az ügyvédi karban vezető hivatali állást betöltő személy részéről is bizonyos fokig támogatást nyertek. Másrésztől azonban örvendetes jelentést tett arról, hogy a budapesti ügyvédeknek egy tekintélyes csoportja részéről volt személyesen közölt hivatalos formában oly értelmű nyilatkozat történt, mely szerint a csoport e támadásokkal nem azonosítja magát, sőt azokat elítéli s barátságos érintkezést keres a közjegyzői karral a vitás kérdéseket elimináló közös akcióra. Ez irányban a közös tárgyalások nemsokára meg is indulnak. Jelentést tett a közjegyzői nyugdíj ügy jelenlegi állásáról. A matematikai számítások a nyugdíjintézmény létesíthetése céljaira a havi 50 pengőben kontemplált befizetéseket elégtelennek állapította meg s minimálisan havi 100 pengős befizetéssel tartják a nyugdíjintézetet megvalósíthatónak. Mivel ez az összeg a közjegyzők többségére alig elviselhető, súlyos megterhelést jelentene, nagy nehézségei vannak a nyugdíj rendezésének. Bejelentette továbbá, hogy a múlt évi vándorgyűlésen a Reviziós Liga részére megszavazott 1000 pengős adomány teljes összegében befolyt, sőt 520 pengő túlfizetés történt, mely összeget a választmány határozatából közjegyzői árvák és özvegyek segélyezésére fordítottak.

Az elismerő tapsokkal honorált elnöki megnyitó után *Sümeghi László* főtitkár terjesztette elő az egyesület működéséről szóló évi jelentést, amely mindenekelőtt általánosságban megállapítja, hogy az egyesület a közjegyzőséget érdeklő törvényelőkészítési munkálatokban tevékeny részt vett részben az egyes javaslatok véleményezése, részben pedig az igazságügyminiszteriumban megtartott

ankéteken való közvetlen képviseltetés után. Megállapítja ezután a jelentés, hogy a közjegyzői kart afelsőházban ezidőszerint négy közjegyző reprezentálja, a kar hivatalos képviselője dr. Madarász István a pécsi kamara elnöke, egyes törvényhatóságok részéről dr. Lázár Ferenc az országos egylet elnöke, dr. Miskolczy Pál berettyóújfalvi közjegyzők és dr. Plihál Viktor volt nagykanizsai közjegyző; hangsúlyozza majd a jelentés a kar képviselőházi képviseltetésének szükségességét, illetve az e tekintetben fennálló inkompatibilitás megszüntetését. Az elmúlt évben Szegeden rendezett vándorgyűlés nagy sikeréről megemlékezve a jelentés különös elismeréssel honorálja dr. Holitscher Szigfrid nagyértékű előadását, amelyben elvi okokból tiltakozott az ügyvéd-közjegyzőség újból felmerült terveinek megvalósítása ellen. Az ez évi vándorgyűlést az egylet a szombathelyi kamara székhelyén fogja megtartani s az időpont tekintetében a közgyűlés hivatott a döntésre. A befejező részben a jelentés a közjegyzői karban a múlt év folyamán történt elhalálozásokról, a kinevezések és áthelyezésekről, végül pedig az egyes közjegyzőknek adományozott kitüntetésekről emlékezett meg.

A tartalmas titkári jelentést a közgyűlés egyhangúlag elfogadta, majd dr. *Pottyondy Béla*, a szombathelyi kamara elnökének ismételtén kifejezett meghívására elhatározta, hogy az idei vándorgyűlést Szombathelyen és Sopronban fogja megtartani s annak határnapjaként *június hó 14. és 15. napjait* állapította meg azzal, hogy a vándorgyűlés tárgysorozatáról és részleteiről a tagok idejében fognak kapni értesítést.

A kiküldött számvizsgálók által felülvizsgált pénztári jelentést dr. *Rónay Tibor* egyesületi pénztáros terjesztette elő. Eszerint a múlt év végén az egyesület vagyona 3642 P. 23 f. A múlt évi összbevétel 11.811 P. 21 f. az összkiadás 8.168 P. 98 f. volt. Ugyancsak a pénztáros terjesztette elő az 1930. évi költségelőirányzatot is. A pénztáros jelentéseit a közgyűlés szintén egyhangúlag elfogadta.

Dr. Lázár György elnök jelentette ezután, hogy a közgyűlésre dr. Fésüs György négy indítványt terjesztett elő, amelyek felett a közgyűlés az elnök felvilágosításai után napirendre tért. A közgyűlés tárgysorozata ezzel kimerülvén az elnök a közgyűlést berekesztette.

Közlemények.

A kormányzó jubileuma. Vitéz nagybányai Horthy Miklós Magyarország kormányzója 1930. március hó 1-én érkezett el országglásának tizedik évfordulójához. Nehéz időkben, súlyos viszonyok között államférfiúi bölcseséggel, óvatos és gondos előrelátással, a nemzet hivatott vezéréként sikerült Neki a konszolidáció révébe terelni az ország ingadozó hajóját. Az országos ünneplésből a magyar közjegyzői kar is kivette a részét. A budapesti közjegyzői kamara az 1930. februárius hó 11-én tartott ülésén dr. Janits Imre elnök indítványára elhatározta, hogy a kormányzót hódoló felirattal üdvözli. A dr. Lipcsey Péter titkár által szerkesztett hangulatos feliratot a kabinetirodában az elnök és a titkár személyesen nyújtották át. A kamara hódoló feliratára a kamara elnökéhez a következő válasz érkezett: „Méltóságos Elnök Úr! A Kormányzó Úr Ő Főméltósága szívesen fogadta a budapesti királyi közjegyzői kamarának feliratát, mellyel Ő Főméltóságát kormányzóságának tizedik évfordulója alkalmából üdvözölni méltóztattak. A feliratért, melynek különös becsét kölcsönöz az a körülmény, hogy elhalt nagy írónk Gárdonyi Géza „Az ötödik kard“ című szép költeményét is tartalmazza s az abban. kifejezésre juttatott loyális érzelmekért Ő Főméltósága a t. Kamarának meleg köszönetét nyilvánítani méltóztatik. Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem kifejezését. Vértessy s. k. a kabinetiroda főnöke“.

A budapesti kamara közgyűlése. A budapesti kir. közjegyzői kamara ez évi március hó 30-án megtartott közgyűlésének tárgysorozatát dr. *Janits Imre* elnöki megnyitója vezette be. A kamara változatlan bizalma, amely immár évek hosszú sora óta állítja a kamara élére dr. Janits Imrét, egy olyan talpig férfit tisztel meg a vezető szereppel, aki megtestesítője a becsületes, puritán gondolkodásnak, letéteményese a régi vágásu magyar közjegyző összes erényeinek. A sablonos kereteket messze túlhaladó, nagyértékű, tartalmas és temperamentumos elnöki megnyitót a lap élén teljes egészében közöljük.

A zajos testszésnyilvánításokkal több ízben megszakított elnöki megnyitó után a kamara évi működéséről szóló jelentést dr. *Lipcsey Péter* főtitkár terjesztette elő. A kisebb részletkérdésekkel is nagy alaposággal foglalkozó, tartalmas jelentés a bevezető részben

megállapítja, hogy a kamarához tartozó közjegyzők ügyforgalma az elmúlt évben emelkedést mutat, ez az emelkedés azonban főleg és kizárólag a váltóóvásokra vonatkozik, míg az ügyszám statisztika különösen az okiratoknál visszaesést mutat. A hagyatéki ügyeknél konstatálja a jelentés az örökösödési bizonyítványok csekély számát, ami természetesen az 1927 évi IV. t. c. rendelkezéseivel van kapcsolatban. A személyi változások ismertetése után foglalkozik a jelentés a közjegyzőhelyettesek jogos érdekeivel, amelyek a kinevezéseknél kisebb mértékben vetetnek még mindig figyelembe. A kamara a jelentés szerint a rendelet és törvény előkészítés terén is nagyarányú és értékes tevékenységet fejtett ki, különösen az okirati kényszer és a törvénykezés egyszerűsítésére vonatkozó törvényjavaslatokkal kapcsolatban.

Az évi jelentést a közgyűlés változatlanul, egyhangulag elfogadta, s a napirend szerint ezután a választások következtek. A szavazatszedő küldöttség jelentése alapján az elnök kihirdette a választás eredményét, amely szerint úgy a tisztikar, mint a választmány teljes egészében és változatlanul a régi maradt.

Az Országos Egylet vándorgyűlése. Az Országos Egylet ez évi közgyűléséről szóló tudósításunkban közöltük az ideai vándorgyűlés határnapját. Erre vonatkozólag a szombathelyi kamara elnöksége beadványt intézett az országos egylethez, amelyben az utólag felmerült akadályok miatt a vándorgyűlés határnapjának megváltoztatását kérte. E beadvány következtében dr. Lázár Ferenc elnök a központi választmányt ülésre hívta össze április hó 25-ére. Az ülésen megjelentek többek között dr. Madarász István felsőházi tag, dr. Pottyondy Béla és dr. Galánffy János kamarai elnökök is. A központi választmány dr. Pottyondy Béla személyesen is előadott előterjesztése alapján elhatározta, hogy a vándorgyűlést június hó 22-én Szombathelyen fogja megtartani. A vándorgyűlésen résztvevők Budapestről június 21-én a délután 1 óra 15 perc és 4 órakor induló gyorsvonatokkal utazhatnak. Ugyanez nap este 9 órakor a Sabaria szálló nagytermében társasvacsora lesz. Június 22-én délelőtt 9 órakor a Székesegyházban lesz istentisztelet s utána 10 órakor a vármegyeház dísztermében tartatik meg a vándorgyűlés, amelyet társas ebéd követ s délután 1 óra 10 perckor már tovább utaznak a közgyűlés tagjai Sopronba, ahol a délután folyamán a város nevezetességeit tekintik meg s este társas vacsora lesz az Erzsébet kertben. Június 23-ára Sopron kör-

nyékére terveznek kirándulásokat s az nap délután 2, illetve 4 órakor lesz a visszautazás. A gondosan összeállított programot a központi választmány egyhangulag elfogadta s ennek megtörténte után még folyó ügyeket tárgyaltak le.

A Közjegyzőhelyettesek Egyesületének közgyűlése. A Magyarországi Királyi Közjegyzőhelyettesek Országos Egyesülete évi rendes közgyűlését 1930. évi április hó 13. napján tartotta meg. Dr. Velsz Elemér elnöki megnyitójában üdvözölte a szépszámban megjelent tagokat s rövid visszapillantást vetve az elmúlt évekre, bár sajnálattal kell megállapítania a helyettesi kart ért sérelmeket, ugyanekkor örömmel hivatkozik az igazságügyminiszter kijelentéseire, melyek egy szebb jövő beköszöntését ígérnek. Majd részletesen foglalkozott a közjegyzői nyugdíjtörvénynek a helyettesi kart érdeklő rendelkezéseivel. A tetszéssel fogadott beszéd és pénztárnoki jelentés után a választásokat ejtették meg. Elnökké egyhangulag újra Dr. Velsz Elemért választották meg. A központi intéző bizottság tagjai lettek: Dr. Antalffy Zsirus Aladár, Dr. Cseh Jenő, Dr. Diemár Kálmán, Dr. Gálffy Ferenc, Dr. Hajnal Bálint, Dr. Kenderesy János, Dr. Seidler László, Dr. Tárczay Rezső, — póttagok: Dr. Ádám Sándor, Dr. Kiss Dezső és Dr. Varga Benjamin. Alelnök: Dr. Cseh Jenő, titkár Dr. Diemár Kálmán, pénztáros: Dr. Kenderesy János. A közgyűlés az igazságügyminisztert táviratban üdvözölte. Az Egyesület a tagsági díjat évi 4 pengőben állapította meg s havonta kétszer fog összejövetelt tartani.

Ankétek az igazságügyminiszteriumban. Ez évi április hó 25-én az igazságügyminiszteriumban *Vladár* Gábor miniszteri tanácsos vezetése alatt a közjegyzői nyugdíj ügyében értekezlet tartottak amelyen részt vettek az országos egylet részéről *Lázár* Ferenc felsőházi tag, elnök. Szécsi Ferenc alelnök, Sümeghi László főtitkár, a budapesti kamara részéről *Janits* Imre elnök, *Holitscher* Szigfrid elnökhelyettes, *Lipcsey* Ferenc főtitkár és *Körössy* Bertalan, a debreceni kamara részéről *Galánffy* János elnök, *Kovách* Elek, a pécsi kamara részéről *Madarász* István felsőházi tag, elnök. *Rusa* Ernő, *Nemes* József, a szegedi kamara részéről *Jedlicska* Béla elnök, *Demkó* Pál, a szombathelyi kamara részéről *Pottyondy* Béla elnök és *Hanny* Tódor, a közjegyzőhelyettesek egyesülete részéről *Velsz* Elemér elnök. Az értekezlet alapját képezte az a nagyértékű, szakszerű, világos és gondosan előkészített előterjesztés, amelyet *Galánffy* János a debreceni kamara elnöke, a nyugdíj

ügyének lelkiismeretes és fáradhatatlan mozgatója újabban készített s amelynek alapján a nyugdíjintézménynek megvalósítása havi 40 pengő befizetésekkel lehetséges volna. Ugyancsak az igazságügyminiszteriumban április hó 26-án újabb értekezlet volt, amelyet már *Zsitvay Tibor* miniszter személyesen vezetett s ez az értekezlet az okirati kényszer és a törvénykezés egyszerűsítése tárgyában készített és többszörösen módosított törvényjavaslatokkal foglalkozott. Ezen az ankéten a közjegyzői kar képviseletében majdnem ugyanazok vettek részt, mint az előző értekezleten s résztvettek természetesen a miniszterium vezető tisztviselőin kívül az ügyvédi kar képviselői is. Az ankéten ismertetett új javaslatok most már sajnálatosan nélkülözik még azt a kevés előnyt is, amelyet az előző javaslatok a közjegyzői karra jelentettek.

Az ügyvédek és a közjegyzők. A magyar ügyvédi és közjegyzői kar — eltekintve a magyar közjegyzői intézmény életbeléptetését megelőző elvi vitáktól, — a legutolsó évekig a külön kari érdekek kölcsönös tiszteletben tartása és lehető istápolása mellett közös hivatásszerűen az igazságszolgáltatási érdekek szolgálatában harmonikus egyetértésben küzdött és munkálkodott. Ezt a harmonikus együttműködést azonban váratlanul megzavarta az okirati kényszerről szóló törvényjavaslat első ízben való benyújtása, amikor is az ügyvédi kar a javaslatnak állítólag a közjegyzőket favorizáló rendelkezéseivel kapcsolatosan a közjegyzői kar és a javaslatot benyújtó igazságügyminiszter ellen heves támadást intézett. Fokozódtak e támadások a javaslat újból való benyújtásakor s a legszenvedelmesebb formát öltötték akkor, amikor a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló javaslat került az előkészítő szakértekezleten s a képviselőház igazságügyi bizottságában megvitatásra. A támadó érvekkel ezúttal részletesen foglalkozni nem célunk, csupán annyit kívánunk általánosságban megállapítani, hogy e támadások minden igaz indokot, alaposságot és tárgyilagosságot nélkülöznek s hogy — amire a támadások éle irányul — az utolsó évtized jogalkotásaiban általában s a hivatkozott javaslatokban különösen semmi olyan intézkedés nincs, ami a közjegyzőség indokolatlan favorizálását jelentené s ami számbavehető hatáskör kiterjesztést involválna; viszont pedig a nagymérvű állásszaporítások s az általános gazdasági helyzet leromlása következtében a közjegyzői kar anyagi helyzete is jelentősen megrendült. Foglalkoznunk kell azonban e helyen is az ellenünk való küzdelemnek

azzal az eldurvulásával, a támadásoknak a tárgyilagosságot s bizonyos fokig a jóízlést is nélkülöző hangjával, amely különösen a budapesti ügyvédi kamarának március hó 2-án megtartott rendes évi közgyűlésén elhangzott némely felszólalásnak sajnálatos jellemzője volt. Az ügyvédség hivatásának komolyságát és jelentőségét soha kétségbe nem vontuk s jól tudjuk, hogy az ügyvédi kar helyzete a pálya túlszűfolttsága, a munkaalkalmak csökkenése, a magyar értelmiségnek a csonkaország határain belül való egészségtelen tömörítése következtében az utolsó évtizedben válságos méreteket öltött. Amint a múltban, úgy most is készséggel hajlandók vagyunk az ügyvédi kart nehéz helyzetében minden rendelkezésünkre álló eszközzel támogatni. Ez irányú készségünk s a közös hivatás harmonikus szolgálata azonban a másik oldalon is loyaltást és igazságosságot feltételez, amivel az ilyen durva támadások sehogysem egyeztethetők össze. Megelégedéssel állapítjuk meg, hogy az országos egyet, mint a budapesti kamara legutóbbi közgyűlésein e támadások ugyan elítélő kritikában és energikus visszautasításban részesültek s hogy különösen e támadásokkal a magyar ügyvédi kar egy jelentős kontingense nem azonosítja magát, sőt azokat hozzánk hasonlóan elítéli. Ezzel kapcsolatosan sajnálatosan kell megállapítanunk, hogy az illetékes körök még mindig nem honorálták a közjegyzői karnak azt a régi, igaz kívánságát, hogy a kar az országgyűlés alsó házában is képviseletben részesülhessen, ami megakadályozná azt, hogy a kari kérdések és érdekek a képviselőház ügyvéd tagjainak egyoldalú s sokszor nem jóindulatú megvilágításában tárgyalassanak.

Életbiztosítási összeg után tárgyalási díjatalány nem jár. Az életbiztosítási kötvényben örökhagyó kedvezményezettként örökösait nevezte meg. Az örökösök megállapítása céljából szükségessé vált az örökösödési eljárás lefolytatása, amit különben az örökösök kértek. A közjegyző a leltározást és tárgyalást szabályszerűen foganatosította s díjait az életbiztosítási összeg alapul vétele mellett felszámítván, azt a hagyatéki bíróság megállapította. A megállapító végzés ellen a kiskorú örökösök gyámja felfolyamodást adott be, amelyben a díjak mérséklését kérte. A budapesti törvényszék, mint felfolyamodási bíróság 21 Pf. 420/1930/6. sz. végzésével az elsőbíróság végzését megváltoztatta s a közjegyzőt díjfelszámítási kérésével egészben elutasította a következő indokolással:

„Örökhagyó után vagyon nem maradt, hanem csak biztosí-

tási kötvény, melynek kedvezményezettjei örökhagyó kiskorú gyermekei. Tekintve azt, hogy az életbiztosítási összeg nem az örökhagyó, hanem kötelmi jogcímen a kedvezményezettek tulajdona s így az életbiztosítási kötvény alapján követelhető összeg hagyatéki vagyonnak nem minősíthető, meg kell állapítani, hogy örökhagyó után hagyatéki vagyon nem maradt. Figyelemmel most már arra, hogy a 60.600/1926. I. M. sz. rendelet 24. §-a értelmében hagyatéki ügy során a kir. közjegyző csak hagyatéki vagyon után számíthat fel költségeket, adott esetben a kir. közjegyző részére költség megállapításnak egyáltalában nem lehet helye. Ezért a kir. törvényszék a járásbiróság végzésének megváltoztatásával a kir. közjegyzőt a törvényes alap nélkül felszámított költségek megállapítása iránti kérelmével elutasította. Nem kerülte el a kir. törvényszék figyelmét, hogy felfolyamodó a közjegyzői költségeknek csupán mérséklését kívánta. A kir. törvényszék mégis a rendelkező rész szerint határozott, mert arra való tekintettel, hogy a kir. közjegyző közérdekű tevékenységet hivatott kifejteni, költségfelszámításának jogossága hivatalból is figyelembe veendő s ez adott esetben különösen idokolt, minthogy a költségfizetésre kötelezettek kiskorúak volnának, akiknek visszateher nélküli köteleztetése az 1877. XX. tc. 113. §-a utolsó bekezdése rendelkezésének értelmével is ellenkezőnek. Az életbiztosítási összeg magánjogi szempontból hagyatéknak *tényleg* nem minősíthető. Pénzügyi szempontból ellenben az 1920:XXXIV. t.-c. 75. §-a alapján hagyatéknak s mint ilyen után jár a kincstárnak az örökösödési illeték. Ha a kedvezményezett a kötvényben határozott megjelölést nem nyert, nyilvánvaló jogi s ezzel kapcsolatosan vagyoni érdekük fűződik a feleknek ahhoz, hogy az életbiztosítási összegre igényjogosult felek az örökösödési eljárás keretében megállapíttassanak. Ez pedig szabályszerű tárgyalást és ugyanazt a munkát igényli a közjegyzőtől, mintha magánjogi szempontból hagyatéknak minősíthető vagyontárgyokról lenne szó. Az 1927. évi IV. t.-c. rendelkezései a nobile officium áldásaiban elég jelentős mértékben részesítették a közjegyzői kart. Ezt az ingyenes tevékenységi kört a törvényes intenciók nélkül újabb területekre önkényesen kiterjeszteni nem lehet még azzal a hangulatos indokolással sem, hogy a kiskorúakat visszateher nélkül kötelezni nem lehet. A kiskorúaknak vagyoni érdeke fűződött az örökösödési eljárás lefolytatásához, így tehát az eljárás költségeiben való marasztalásuk visszateher nélkül való köteleztetésnek sehogysen

minősíthető. A felfolyamodási kérelem ellenére az egész díjkövetelési igénynek elutasítása pedig a perenkívüli eljárásban is alkalmazandó az ultrapetium elveinek súlyos megsértése.

A tárgyalás alá vont hagyatéknak és a tárgyalási díj általány. Az örökhagyónak öröklésre egyedül hivatott testvére öröklési jogait átruházta egy harmadik személyre, aki a hagyatéki tárgyaláson kérte, hogy a leltárba hagyatéki vagyonként pótlólag felvétsék örökhagyónak a testvére és örököse ellen fenálló circa 20.000 pengős kölcsönkövetelése és ez a követelés a többi hagyatéki vagyonnal, nevezetesen a leltárban felsorolt butorokkal együtt neki átadassék. Az átruházó örökös tagadta, hogy a kölcsönkövetelés hagyatéki vagyon és hogy ő ezt a követelést is átruházta. A hagyatéknak alkotó butorokat az örökhagyóval fenállott baráti viszonyra való tekintettel ingyenesen átruházta ugyan, de már annyira nem terjedt ajándékozási szándéka, hogy ő a maga vagyonából fizessen 20.000 pengőt. Ellenezte, hogy a követelés leltárba felvétsék és a jogutódnak átadassék. Az osztály akként állapított meg, hogy az ingóságok átadattak az örökös jogutódjának. A követelésre támasztott igényeit a jogutód a törvény rendes útján érvényesítheti. A tárgyalási díj felszámításánál a kir. közjegyző a követelés összegét a hagyatéki vagyonhoz számította. A hagyatéki bíróság a díjat a felszámítás értelmében 173 pengő 65 fillérben megállapította, a budapesti kir. Törvényszék, mint felfolyamodási bíróság 21 Pf. 19988/3/1929. számú végzésével a vitás követelésnek figyelmen kívül hagyásával a díjat 17 pengő 05 fillérre leszállította a következő indokolással:

„Helyesen járt el a közjegyző, midőn az átadás tárgyának csak azt a vagyont jelölte meg, amely az örökös szerint is a hagyatéknak, ellenben figyelmen kívül hagyta a jogutód részéről hagyatékként bejelentett 19.183 P. 29 f. követelést. Ebből az álláspontból folyik továbbá az, hogy a hagyatéki vagyon megállapításánál a jogutód bejelentése figyelmen kívül marad a kir. közjegyző díjainak megállapítása szempontjából is. A bejelentett követelés tehát a tárgyalás alá vont hagyatéki vagyon értékéhez nem számítható“.

A 60.600/1926. sz. I. M. rendelet 24. §. II. pont második bekezdése szerint a díjszámítás alapja annak a vagyonnak értéke, amely tárgyalás alá vonatott. A tárgyalás alá vont vagyon értéke után jár tehát a díj, tekintet nélkül arra, hogy az a vagyon a

hagyatékba tartozónak elismertetik-e vagy sem. Ezt az álláspontot foglalta el a kir. Törvényszék is indokolásában. Tévesen értelmezte azonban azt a kérdést, vajjon a követelés tárgyalás alá vonatott-e vagy sem és a követelést nem tekintette tárgyalás alá vont vagyonnak azért, mert nem volt tárgya az átadásnak. Az 1894. XVI. tc. 59. §-ának 6. bekezdése szerint osztályos egyezséget lehet kötni, ha csak az vitás, hogy egyes vagyontárgyak a hagyatékhoz tartoznak-e. Az ilyen vitás kérdés érintetlenül hagyatik, de a vitás kérdések az egyezségben megjelölendők. A törvény imperatív rendelkezése folytán tehát a jogutód bejelentését, a követelésre érvényesített igényét és erre vonatkozó kérelmeit a tárgyalási jegyzőkönyvbe kellett foglalni. Annál inkább, mert az örökös az átruházó okiratban összes öröklési jogait ruházta át s nem állapította meg, mi a hagyatéki vagyon és így azt sem, hogy melyek az átruházott vagyontárgyak. Kivételt semmiféle hagyatéki vagyontárgyra nézve nem tett. A jogutód tehát, miután az egész hagyatéki vagyont szerezte meg, legitimálva volt a bejelentés megtételére. Ha a jogutód bejelentése és nyilatkozata a jegyzőkönyvbe foglaltatott, ennek természetes folyománya, hogy az ellenérdekű örökös nyilatkozatait és ellenkérelmeit is fel kellett venni a jegyzőkönyvbe.

Azt a vagyont, amelyet nyilatkozat tételre jogosult személy hagyatéki vagyonként jelent be, amelyre a hagyatéki tárgyaláson igényt érvényesít és amelynek átadására kérelmeket terjeszt elő, mikor az ellenérdekű fél erre a vagyonra a maga ellennyilatkozatait és ellenkérelmeit is előadta és a kérelmek az átadási kérelem teljesítésének megtagadásával elintéztettek, nem lehet tárgyalás alá nem vont vagyonnak tekinteni. Hiszen ennek végkonzekvenciája az lenne, hogy a kir. közjegyzőt el lehetne ütni törvényes díjaitól azzal, hogy az érdekeltek, vagy azok egy része tagadásba veszi a vagyontárgyaknak a hagyatékhoz való tartozását. De a törvénynek kifejezett rendelkezése szerint is megtörtént ennek a követelésnek tárgyalás alá vonása.

Az 1894. XVI. tc. 55. §-a felsorolja a hagyatéki tárgyalás körébe eső teendőket. Ezeknek a teendőknél első csoportja a következő: az érdekeltek (nemcsak örökösök) közbenjöttével a leltár megállapítása, pótlása, kiegészítése, megegyezés hiányában a felek által a leltárra tett észrevételeknek jegyzőkönyvbe vétele. Ha a közjegyző ezeket a teendőket, mint a hagyatéki tárgyalás körébe esőket köteles elvégezni, akkor ezen teendők elvégzésével, a leltár

kiegészítésével, a pótlólag bejelentett vagyonra vonatkozó észrevételek jegyzőkönyvbe foglalásával stb. ezt a kiegészítő vagyont tárgyalás alá vonta. A követelésnek tárgyalás alá vonása, vagy pedig a követelésre tett bejelentésnek, nyilatkozatoknak, észrevételeknek, kérelmeknek jegyzőkönyvbe vétele, mint a tárgyalás körébe eső kötelező teendőknek elvégzése egy-ugyanazon cselekvésnek kétféle módon való kifejezése, elnevezése.

A jelen esetben tehát a vitás követelést a közjegyző tényleg tárgyalás alá vonta és nem hagyta, aminthogy nem is hagyhatta figyelmen kívül azzal az érdekelttel szemben, akire az örökös az átruházó okirat szövege szerint egész örökségét átruházta. A közjegyző tehát jogosan számította a 20.000 pengőt a díj szempontjából a hagyatéki vagyon értékéhez.

Ismeretes ugyanennek a bíróságnak egy ellenkező határozata is. Örökhagyónak öröklési joggal nem is bíró egyik rokona jelentette be, hogy a hagyatékhoz tartozik örökhagyónak egy igen nagy összegű követelése. A házastárs, mint egyedüli örökös tagadta a követelés fenállását és kérte, hogy az a leltárból kihagyassék. A díj megállapítása kérdésében a kir. Törvényszék, mint felfolyamodási bíróság kimondotta, hogy a követelés összegét a hagyatéki vagyon értékéhez hozzá kell számítani. A gyakorlat ingadozása éppen olyan káros, mint a díjrendelet határozmányainak a közjegyzőre nézve igen szigorú interpretálása. Emellett a rengeteg ingyenes munkával megterhelt közjegyző nem csak anyagilag károsodik. Komolyan veszélyezteti a közhivatali minőségben eljáró közjegyzőnek tekintélyét, ha annak a gyanúnak van kitéve, hogy törvényellenesen követel őt meg nem illető díjakat, holott az amúgy is bírói ellenőrzés alá eső díjfelszámítást a legjobb hiszemmel, lelkiismeretesen végzi. (Beküldték).

Ingatlan árverés foganatosítási költség. E közlöny múlt évi novemberi számában egy beküldött cikk foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy abban az esetben, ha az árverés vevők hiányában nem tartható meg, a közjegyző közbenjárási díja a díjrendelet 30. §-ának utolsó bekezdése alapján jár-e, vagyis 32 pengőnél magasabb semmiesetre sem lehet, vagy pedig ugyanazon § első bekezdése alapján a kikiáltási ár alapul vétele mellett felszámítható-e a fokozatos díj. A cikk helyes okfejtéssel arra — a véleményünk szerint is helyes — álláspontra helyezkedett, hogy a díjrendelet 30. §-ának intenciója és helyes értelmezése szerint ebben az eset-

ben a fokozatos díj jogszerűen számítható fel. A jogvita gyakorlati eldöntése végett egyik kartársunk, akinek részére a budapesti központi kir. járásbiróság tkvi hatósága 3073/1930. számú végzésével árverési vevő nem jelentkezése miatt sikertelen árverési közbenjárásért, felszámítása ellenére csupán 32 P díjat állapított meg, a kérdést felfolyamodás útján a budapesti kir. törvényszék felfolyamodási bírósága elé vitte, amelyre Tf. 5745/1930. számú végzésével a felfolyamodásnak helyet nem adott s így ebben a kérdésben a tkvi hatóság elutasító álláspontját tette magáévá. A végzés indokolása a következő:

A 60.600/1926. I. M. sz. rendelet 30. §-a szerint a kir. közjegyzőt a bírói megbízásból teljesített árverés foganatosításáért és azzal összefüggő minden munkáért és eljárásért díjátalány illeti meg. Díjátalány mérve tekintetében a hivatkozott rendelet az itt jelentőséggel nem bíró 2. bekezdésében foglalt rendelkezésen kívül csak két esetet különböztet meg. Egyik eset, amidőn az árverés megtartatott, amikor is a díjkiszámítás alapjául az árverési vételár szolgál, a másik, amidőn a közjegyző ugyan a helyszínen megjelenik, de az árverést önhibáján kívül meg nem tarthatja s amely esetben a kikiáltási ár alapul vétele mellett kiszámított díjösszege a 32 pengőt meg nem haladhatja. Oly harmadik eset, melyet a felfolyamodó közjegyző felhoz, t. i. „hogyan az árverést megtartják ugyan, de az árverelők hiányában meg nem tartható”, fogalmilag ki van zárva, mert az árverés nem lehet egyidőben megtartott és meg nem tartható s alig férhet hozzá kétség, hogy ha az árverés árverelők hiányában — tehát a közjegyző hibáján kívül — nem tartható meg, az idézett §. 3. bekezdésének fent idézett esete nem forog fenn, ennek értelmében pedig adott esetben díjátalányként 32 pengő volt felszámítható és megállapítható.

Felesleges talán megállapítanunk, hogy e jogerős — mivel további jogorvoslattal meg nem támadható — végzés a vitás kérdést jogi alapon megnyugtató módon el nem intézte, sőt az okfejtés közelebb áll a rabulisztikához, mint a jogászok okoskodáshoz. A 30. §. utolsó bekezdése ugyanis, amely a közjegyző önhibáján kívül meg nem tarthatott árverés díjai tárgyában intézkedik, kikiáltási árról nem tesz említést. Viszont az első bekezdés különböztetett az árverés foganatosítási díjak megállapításánál a kikiáltási ár és az ingatlan vételár között. Nyilvánvalóan kell tehát lenni a ténylegesen megtartott és meg nem tartott árveréseken kívül egy

harmadik esetnek, amikor a díj a kikiáltási ár alapul vétele mellett számítható fel. Ez pedig nem lehet más, mint az, ha a közjegyző az árverés foganatosítását megkezdte, azonban az árverést vevők hiánya, vagy más okból ténylegesen nem foganatosíthatta. A vitás kérdés tehát egyelőre — sajnos, nem a közjegyzők s talán nem is a jogi igazság javára — gyakorlati elintézést nyert.

Irodalom: dr. Buhl Herbert német közjegyző tollából „Das Rechtsverhältnis des Notars zum Auftraggeber in Deutschland, zugleich in Vergleichung mit ausserdeutschen Rechten“ cím alatt egy nagy értékű a közjegyzői jog sokirányú vonatkozásaival nagy alaposággal foglalkozó mű jelent meg, amelynek részletesebb ismertetésére még visszatérünk.

JUDICATURA.

8. Osztályegyezség megtámadása. Felperes osztályos egyezséget kötött anélkül, hogy abban özvegyi haszonélvezeti jogát érvényesítette volna. Utóbb e jogának elismerése iránt azon a címen indít keresetet, hogy az egyezség kötésekor abban a hitben volt, hogy alperessel, mint mostohagyermekkel szemben özvegyi haszonélvezeti jog nem illeti és hogy a közjegyző sem világosította őt fel. A Kúria elutasítja a keresetet, mert:

Ez jogi tévedés, amely mentségére nem szolgálhat; az 1874. évi XXXV. t-cikk 59., illetve 61. §-ára pedig azért nem hivatkozhatik felperes, mert a hagyatéki tárgyaláson ezzel a kérdéssel kapcsolatban nem merültek fel oly tények, adatok, amelyeket a felhívott törvényszakaszok értelmében, a tárgyaló kir. közjegyzőnek ki kellett volna derítenie; azt pedig nem is állította az elsőrendű felperes, hogy a közjegyző mondta volna, hogy őt az alperessel szemben özvegyi haszonélvezeti jog nem illeti. C. I. 9566—1927.

9. Végrendelet megtámadásának tilalma. Az alpereseket a felperes örökrészére nézve az örökhagyó özvegyének halálával kezdődő haszonélvezeti jog csak abban az esetben illeti meg, ha az A. jelű végrendeletben foglalt jogfosztó rendelkezés annak nem állja útját.

Az alperesek az örökhagyó végrendeleteinek érvényesülését annyiban kívánták meggátolni, hogy

a) az I. rendű alperes pert indított az E. jelű végrendeletben hagyományozott üzleti berendezés tulajdonjoga iránt a nevezett hagyományos ellen,

b) ugyancsak az I. rendű alperes pert indított az örökhagyó özvegye ellen kötelesrészének az E. jelű végrendeletben az utóbbi javára rendelt haszonélvezeti jogtól való mentesítése iránt,

továbbá az I. és III. rendű alperesek ebben a perben

c) a végrendelet tárgyává tett vagyonból az örökhagyó első nejének közszerzeményi igényét érvényesítették,

d) állást foglaltak a C. jelű végrendeletben elrendelt betűadás ellen,

e) támadták az E. jelű végrendeletnek alaki szempontból való érvényességét.

Az alpereseknek ezek a cselekményei azonban nem tekinthetők a végrendelet olyan megtámadásának, amelyek miatt a jogfosztó rendelkezés hatályának beálltát megállapítani lehetne.

Az a) és c) pontok eseteiben ugyanis az I. rendű alperes tulajdoni, nem pedig öröklési jognak érvényesítéséről tehát nem a végrendelet szorosán vett megtámadásáról van szó, — a b) és d) pontok eseteiben pedig a támasztott igények célja az I. rendű alperes kötelesrészének csorbitatlan érvényesülése, amit végrendeleteinek tartalma szerint az örökhagyó is biztosítani kívánt, — végül a végrendelet alaki érvényességének megtámadása (e) pont) vagyis annak a vitatása, hogy az előirt alakszerűségek hiánya miatt nincs érvényes végrendelet, nem azonos az örökhagyó végrendeleti intézkedéseinek a megtámadásával.

Az alpereseknek említett cselekményei tehát a javukra szóló haszonélvezeti jog tekintetében tett végrendeleti intézkedése hatályba léptét nem gátolják. C. I. 4264—1928.

141. Közjegyzőhelyettes hat évi gyakorlattal, németnyelvi jogosítvánnyal, igen jó bizonyítványokkal alkalmazást keres. Címe: Horváth Jenő dr. Budapest, II., Zsigmond-utca 7. I. em. 8.

142. Közjegyzőjelölti állást vállal 1 évi joggyakorlattal olasz, francia és német nyelvtudással vidéken is, Dr. Streitmann András, Budapest, VIII., József-utca 16. I. 4.